

Kripto Varlık Düzenlemelerinde Yeni Dönem: Sermaye Piyasası Mevzuatındaki Kripto Varlıklara İlişkin Düzenlemeler Yürürlüğe Girdi

Kripto varlıklara ilişkin düzenlemeler getiren 7518 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 02.07.2024 tarihli ve 32590 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi (“**Değişiklik Kanunu**”). Böylece kripto varlıklara, hizmet sağlayıcılara ve kripto varlık platformlarına ilişkin düzenlemeler yasal zemine kavuşmuş oldu.

İlgili değişiklik teklifi TBMM Genel Kurulu’na 16 Mayıs 2024 tarihinde sunulmuş olup, bu kapsamda hazırlamış olduğumuz önceki bilgi notumuza da **buradan** ulaşabilirsiniz.

I. Yönetici Özeti

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nda (“**SPKn**”) yapılan değişiklikler ile Türkiye’de kripto varlık faaliyetleri kapsamlı ve detaylı bir düzenlemeye tabi tutulmuştur. Bu düzenlemeler, başvuru süreçlerinden yaptırımlara, kripto varlık alım satım platformlarından, kripto varlıklara ilişkin saklama hizmetlerine, kripto varlıklara ilişkin verilecek yatırım danışmanlığından portföy yönetiminin esas ve usullerine kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Aşağıda, bu yeni düzenlemelere ilişkin detayları ve uyum süreci hakkındaki bilgileri bulabilirsiniz.

II. Sermaye Piyasası Perspektifinden Kripto Varlıklar

SPKn madde 3’e kripto varlık tanımı eklenmiş olup, anılan tanım uyarınca, “*dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak elektronik olarak oluşturulup saklanabilen, dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan ve değer veya hak ifade edebilen gayri maddi varlıklar*” kripto varlık olarak kabul edilmektedir.

Getirilen düzenlemeler ile birlikte kripto varlıklara sermaye piyasası araçlarına özgü çeşitli haklar sağlanmıştır.

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, SPKn kapsamındaki sermaye piyasası araçları Merkezi Kayıt Kuruluşu (“**MKK**”) nezdinde kayden izlenmektedir. Kripto varlıklar bakımından ise SPKn madde 13/1’e yapılan eklemeye birlikte ayrı bir düzenlemeye gidilerek, sermaye piyasası araçlarının SPKn madde 13’e göre kayden ihraç edilerek MKK tarafından izlenmesi yerine, kripto varlık olarak ihracına ve bunların oluşturulup saklandıkları kripto varlık *hizmet sağlayıcıları tarafından sunulan elektronik ortam nezdinde* kayden izlenebileceği düzenlenmiştir. Buna ilişkin esaslar ise Kurul tarafından ayrıca belirlenebilecek olup, Kurul’un bu elektronik ortamdaki kayıtlarla MKK sistemi arasında entegrasyon sağlanmasını zorunlu tutabileceği düzenlenmiştir.

İlaveten Kurul, *sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan kripto varlıklar dışında*, dağıtık defter teknolojisinin veya benzer bir teknolojik altyapının geliştirilmesi suretiyle oluşturulan, değeri bu

teknolojiden ayrıştırılmayan nitelikte olan kripto varlıkların satış ya da dağıtımının, SPKn'nin sermaye piyasası araçlarıyla ilgili hükümlerine tabi olmaksızın platformlar nezdinde yapılabilmesi konusunda esaslar belirlemesi hususunda yetkili kılınmıştır. Bu kripto varlıkların satış ya da dağıtımının yapılması suretiyle halktan para toplayanlar ile bunlara fon sağlayanlar arasındaki ilişkiler genel hükümlere tabi olacaktır.

Kripto varlıkları konu edinen rehin sözleşmelerine, 20/10/2016 tarihli ve 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu uygulanmayacağı da ayrıca hükme bağlanmıştır.

Düzenleme ile müşterilere ait nakit ve kripto varlıklara ilişkin tedbir, haciz, adli makamlarca el koyma ve benzeri her türlü idari ve adli taleplerin münhasıran kripto varlık hizmet sağlayıcıları tarafından yerine getirilmesi, bu varlıkların bilişim sistemleri vasıtasıyla sorgulanması ve gerekirse elektronik ortamda haczi mümkün olacaktır.

Son olarak, kripto varlıkların SPKn ile düzenlenen yatırımcı tazmin hükümlerine tabi olmayacağı düzenlenmiştir.

III. Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarının Faaliyetleri

Faaliyet İzni ve Aranan Şartlar

Kripto varlık hizmet sağlayıcıların kurulabilmesi ve faaliyete başlaması için **Kurul'dan izin alınması zorunlu olup**, hizmet sağlayıcılar münhasıran Kurul'ca belirlenecek faaliyetleri yerine getirir.

Kripto varlık hizmet sağlayıcıları, sistemlerinin güvenli bir şekilde yönetilebilmesi için gerekli düzenlemeleri yapmak, önlemleri almak ve gerekli iç kontrol birim ve sistemlerini oluşturmakla yükümlüdür. Kripto varlık hizmet sağlayıcıların kuruluşlarına ve/veya faaliyete başlamalarına Kurulca izin verilebilmesi için bilgi sistemleri ve teknolojik altyapıları konularında TÜBİTAK'ın belirleyeceği kriterlere uygunluk aranır.

Bunlara ilaveten, Kurul'un diğer sermaye piyasası kurumları bakımından aramakta olduğu ortaklara ve yöneticilere ilişkin sair suçlardan hüküm giymeme, müflis olmama gibi koşulların kripto varlık hizmet sağlayıcılar için de getirildiği görülmektedir. **Bu kapsamda, faaliyet izni alınabilmesi için yönetici ve doğrudan/dolaylı ortakların öncelikle SPKn madde 35/B ile düzenlenen şartları sağlamaları gerekecektir.**

Nitekim sermaye piyasası kurumlarında gerçekleşecek pay devirleri de belirli oranların üzerinde olması halinde ya da imtiyazlı pay devirlerini kapsaması halinde Kurul iznine tabi kılınabilmektedir. Kripto varlık hizmet sağlayıcıları nezdinde gerçekleşecek pay devirleri de Kurul onayına tabi kılınmıştır.

SPKn madde 74'e yapılan ekleme ile birlikte kripto varlık hizmet sağlayıcıları Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'ne üye olmakla yükümlü kuruluşlar arasına dahil edilmiştir. Kripto varlık hizmet sağlayıcıları, yetki belgesi alınmasını müteakip 3 ay içerisinde üyelik başvurusunda bulunmakla yükümlüdürler.

Faaliyetlere İlişkin Esaslar

Sermaye piyasası mevzuatı kapsamında yatırımcılar ile akdedilecek sözleşmeler bakımından yürürlükte olan düzenlemelere paralel olarak, kripto varlık hizmet sağlayıcıları ile müşteriler arasında imzalanan sözleşmeler, yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da Kurul'un yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirileceği ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulabileceği düzenlenmiştir.

Platformlarca kendi nezdlerinde işlem görecektir veya ilk satış ya da dağıtım yapılacak kripto varlıkların belirlenmesine ve bunların işlem görmesinin sonlandırılmasına ilişkin yazılı listeleme prosedürü oluşturulması zorunlu kılınmıştır. Kurul tarafından bu prosedürlere ilişkin esaslar belirlenebilecektir.

Platformlar ile bunların müşterileri arasındaki ilişkiler ve platformlarda gerçekleştirilen işlemler nedeniyle taraflar arasında oluşan uyuşmazlıklar genel hükümlere tabi olacaktır.

Müşterilere ait nakit ve kripto varlıklar, kripto varlık hizmet sağlayıcıların mal varlığından ayrı olup, kayıtlar da bu kapsamda tutulacaktır.

Müşterilerin kripto varlık hizmet sağlayıcıları nezdinde bulunan nakit ve kripto varlıkları, kripto varlık hizmet sağlayıcılarının borçları nedeniyle, kripto varlık hizmet sağlayıcılarının mal varlığı ise müşterilerin borçları nedeniyle kamu alacakları için olsa dahi haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz.

Kripto varlık platformları ayrıca her yıl bir önceki yılki faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin %1'ini Kurul'a, %1'ini TÜBİTAK'a ödeyeceklerdir.

Kripto Varlık Saklama Hizmetleri

Sermaye piyasası mevzuatında halihazırda düzenlenmekte olan saklama faaliyeti kripto varlıklar bakımından da sunulacaktır.

Platformların müşterilerine ait kripto varlıkların müşterilerin kendi cüzdanlarında bulundurulması esas olmakla birlikte, müşterilerin kendi cüzdanlarında bulundurmaya tercih etmedikleri kripto varlıklara ilişkin saklama hizmeti verilebilecektir. Saklama hizmeti, Kurul tarafından yapılacak düzenleme uyarınca yetkilendirilmiş ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından uygun görülen bankalarca veya Kurul'ca kripto varlık saklama hizmeti sunma konusunda yetkilendirilmiş diğer kuruluşlarca sunulması ve müşterilere ait nakitlerin bankalarda tutulması zorunlu kılınmıştır.

Bankalar nezdinde tutulmakta olan müşteri nakitlerinin ise ilgili yatırım kuruluşu müşterileri için açılacak olan münferit hesap veya hesaplarda, yatırım kuruluşunun kendi nakit varlığından ayrı olarak izlenmesi esastır.

IV. İkincil Mevzuata Bırakılan Düzenleme Konuları

Kripto varlık faaliyetlerine ilişkin genel esaslar SPKn ile belirlenmiş olmakla birlikte aşağıdaki hususlarda usul ve esasların ise kripto varlık işlemleri bakımından yetkili kılınan makam olan Kurul tarafından ikincil düzenlemeler ile belirlenmesi beklenmektedir.

- i. **Lisanslama ve Denetim:** Alım satım platformlarının faaliyet izni alma süreçleri ve faaliyet izninin alınması akabinde faaliyetleri süresince denetimlerinin nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin esasları,
- ii. **Saklama Hizmetleri Standartları:** Kripto varlıkların saklanmasına ilişkin hizmetlerin standartları ve saklama hizmeti verebilecek kuruluşlara ilişkin asgari gereklilikler ile başvuru usulünü,
- iii. **İhraç Süreçleri:** Kripto varlıkların halka arz edilerek veya edilmeksizin ihraç edilmesi aşamalarında hazırlanacak yatırımcı bilgi dokümanları, tabi olunacak satış usulleri gibi süreçleri,
- iv. **Yatırım Danışmanlığı ve Portföy Yöneticiliği:** Kripto varlıklara yönelik yatırım danışmanlığı ve portföy yöneticiliği konusunda ilke ve esasları,

belirleme yetkisi Kurul'a verilmektedir.

Değişiklik Kanunu madde 17 uyarınca ise, SPKn'nin 35/B ve 35/C maddeleri uyarınca çıkarılacak ikincil düzenlemelerin, Değişiklik Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulacağı düzenlenmiştir.

V. Öngörülen Yaptırımlar

Kurulca yurt dışı piyasalarda yaygın olarak işlem gördüğü değerlendirilen ve fiyatı yurt dışı piyasalarda da oluşan kripto varlıklara ilişkin işlemler hariç olmak üzere, platformlarda gerçekleştirilen makul ve

ekonomik bir gerekçeyle açıklanamayan ve platform nezdindeki işlemlerin güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylem ve işlemlere ilişkin SPKn madde 104 (Piyasa Bozucu Eylemler) hükümleri uygulanacaktır.

Platformlar nezdlerinde gerçekleştirilen **piyasa bozucu nitelikte eylem ve işlemlere** ilişkin olarak tespitleri yapmak, bu nitelikteki eylem ve işlemleri gerçekleştiren hesapların kısıtlanması, durdurulması ve kapatılması dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri almak ve ulaşılan tespitleri rapora bağlayarak Kurul'a bildirmekle yükümlü kılınmıştır.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının faaliyetlerinde uygulanacak tedbirler ise yeni eklenen Madde 99/A ile düzenlenmiştir. Bu kapsamda, kripto varlık hizmet sağlayıcıların **hukuka aykırı faaliyet ve işlemlerinde** uygulanacak tedbirler için bu SPKn madde 96; **izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetinde** uygulanacak tedbirler için bu SPKn madde 99; izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetinde bulunanların **ilan, reklam ve açıklamaları ile her türlü ticari iletişimlerine** ilişkin olarak SPKn madde 100/1 uygulanacaktır.

SPKn'ye yeni eklenen madde 109/A uyarınca, izin almaksızın kripto varlık hizmet sağlayıcı olarak faaliyet yürüttüğü tespit edilen gerçek kişilere ve tüzel kişilerin yetkililerine üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası uygulanacaktır.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının hukuka aykırı faaliyetleri ile nakit ödeme ve/veya kripto varlık teslim yükümlülüklerini yerine getirememesinden kaynaklanan zararlardan kripto varlık hizmet sağlayıcıları sorumludur. Zararın kripto varlık hizmet sağlayıcılarından tazmin edilememesi veya edilemeyeceğinin açıkça belli olması hâlinde; kripto varlık hizmet sağlayıcı mensupları kusurlarına ve durumun gereklerine göre zararlar kendilerine yükletilebildiği ölçüde sorumlu olacaktır.

SPKn madde 110/A hükmü ile kripto varlık hizmet sağlayıcılarda zimmet suçu ayrıca düzenlenmiştir. Anılan hüküm uyarınca, kripto varlık hizmet sağlayıcı yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer mensuplarının, görevleri nedeniyle kendisine tevdi edilmiş olan veya koruma, saklama ve gözetimiyle yükümlü olduğu para veya para yerine geçen evrak veya senetleri, diğer malları veya kripto varlıkları kendisinin ya da başkasının zimmetine geçirmesi halinde bu kişiler sekiz yıldan on dört yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacakları gibi ayrıca kripto varlık hizmet sağlayıcının bu kapsamda doğacak zararlarını da tazminle yükümlü olacaktır.

VI. Uyum Süreci

Değişiklik Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihte kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyeti yürüten kişilerin, yürürlük tarihinden itibaren **1 ay içerisinde**, faaliyet izni alınacağı veya üç ay içinde tasfiye kararı alınacağına dair bir beyan sunulması zorunlu kılınmıştır.

Değişiklik Kanunu'nun yürürlüğü sonrasında faaliyete başlamak isteyenler ise faaliyetlerine başlamadan önce Kurul'a başvuruda bulunarak ikincil düzenlemelerde öngörülecek şartları sağlayarak faaliyet izni almak üzere gerekli başvuruları yapacaklarına ilişkin beyan sunmakla yükümlüdürler.

Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen kişiler bakımından SPKn madde 99/A ve 109/A hükümlerinde düzenlenen tedbir ve yaptırımlar uygulama alanı bulacaktır.

Kurulca çıkarılacak ikincil düzenlemeler yürürlüğe girdikten sonra, hizmet sağlayıcılar faaliyet izni almaksızın faaliyete başlayamayacaklardır. Mevcut durumda faaliyet gösteren hizmet sağlayıcılar ise, ikincil düzenlemede belirtilecek süre içinde Kurul'a faaliyet izni başvurusunda bulunacaklardır.

İkincil düzenlemelerin yayımlanmasıyla birlikte Kurul, mevcut durumda faaliyet gösteren hizmet sağlayıcı kuruluşların yetkilendirilme işlemlerinin tamamlanması için bir süre belirleyerek, bu süre içinde yetki

belgesi alamayan kuruluşların faaliyetlerini sonlandırmalarını istemeye yetkili kılınmıştır. Bu yükümlülüğe aykırı hareket edenler hakkında ise SPKn'nin 99/A ve 109/A maddeleri hükümlerinde düzenlenen tedbir ve yaptırımların uygulanacağı düzenlenmiştir.

Ayrıntılı bilgi için bizimle temasa geçebilirsiniz.

Kemal Tağa

Ortak Avukat

kemal.taga@aschukuk.com

Didem Bayraktar

Avukat

didem.bayraktar@aschukuk.com

İşbu bilgilendirme notu 02 Temmuz 2024 tarihli ve 32590 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7518 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a ilişkin bilgilendirme amacıyla 02 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla hazırlanmıştır.

İşbu bilgilendirme notu içerisinde yer alan değerlendirmeler hukuki tavsiye ya da hukuki görüş niteliği teşkil etmemekte olup, bu değerlendirmelerden ötürü herhangi bir şekilde Aksu Çalışkan Beygo Avukatlık Ortaklığı'na sorumluluk tahmini mümkün değildir. Bu bilgi notunun kapsamındaki soru ve sorunlarınız bakımından hukuki danışman görüşü alınması tavsiye edilir.

Adres	Telefon	Faks	E-Posta / Web Sitesi
Harmancı Giz Plaza Kat: 3-8-15-16-17 Levent İstanbul	+90 212 284 98 82	+90 212 284 98 83 +90 212 279 63 32	info@aschukuk.com www.aschukuk.com